

คู่มือการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ
ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. ๒๕๔๐
ของเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ข้อมูลข่าวสาร
ศูนย์ข้อมูลข่าวสารสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดฉะเชิงเทรา

สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดฉะเชิงเทรา

กลุ่มงานยุทธศาสตร์และการจัดการ
สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดฉะเชิงเทรา
ถนนยุทธดำเนิน ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา
จังหวัดฉะเชิงเทรา ๒๔๐๐๐
โทร./โทรสาร ๐๓๘ - ๓๕๖๐๒๖

บทที่ ๑ ความสำคัญของการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัดฉะเชิงเทรา

รัฐธรรมนูญของราชอาณาจักรไทย มาตรา ๕๖ และพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้กำหนดให้ประชาชนมีสิทธิที่จะได้รับข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งโดยทั่วไปเรียกว่า “สิทธิอิมเนชัน” ที่ ประชาชนในประเทศไทยได้ภายใต้ขอบเขตของกฎหมายและได้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติตามความซื่อสัตย์ สุจริต และโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ดังนั้น เพื่อให้การตรวจสอบได้ ประชาชนก็สามารถใช้ช่องทางตามหลักของการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเข้าไปตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งเป็นอีกทางหนึ่งที่จะทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายที่กำหนดไว้ และไม่ทำให้ประเทศชาติและประชาชนได้รับความเสียหายเดือดร้อน

สืบเนื่องจากสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร ได้กำหนดให้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสาร และจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานราชการ เป็นตัวชี้วัดในการปฏิบัติราชการเป็นต้นมา ทำให้ศูนย์ข้อมูลข่าวสารจะต้องมีต่อไป เพื่อเป็นแหล่งอำนวยความสะดวก และเป็นแหล่งค้นคว้า ศึกษาหาความรู้แก่ประชาชนทั่วไปหรือผู้สนใจ และสามารถตรวจสอบการดำเนินการของรัฐ ในฐานะผู้บริหารส่วนราชการ

ในปัจจุบันแต่ละศูนย์ข้อมูลข่าวสารยังมีเจ้าหน้าที่ปฎิบัติงานที่ยังไม่มีความรู้เพียงพอเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารหรือวิธีการดำเนินการในศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ดังนั้นจึงต้องมีการจัดทำคู่มือเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติราชการเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสาร เมื่อประชาชนหรือบุคคลทั่วไปมาติดต่อที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดฉะเชิงเทรา เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ฯ จะต้องมาสอนถูกเกี่ยวกับความประسังค์ของบุคคลนั้น เพื่อจะได้จัดทำข้อมูลได้ตามความประสังค์

บทที่ ๒ ขั้นตอนการให้บริการข้อมูลข่าวสาร ณ ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

วิธีการและขั้นตอนในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดฉะเชิงเทรา

๑. สอบทานความประสังค์เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารที่ต้องการ
๒. ถ้าเอกสารในศูนย์ข้อมูลข่าวสารของจังหวัดฯ มีความประสังค์ของผู้ขอที่จะจัดหาให้โดยอาจจะสอบถามความประสังค์ในการขอข้อมูลดังกล่าวว่าจะนำไปใช้เป็นประการใด และอาจจะให้กรอกแบบคำถามของข้อมูลข่าวสารได้
๓. หากเจ้าหน้าที่มีความสงสัยว่าบุคคลที่จะขอเป็นคนต่างด้าวหรือไม่ ควรจะขอตรวจดูบัตรประจำตัวประชาชน เพื่อป้องกันการขอข้อมูลบางอย่างที่เป็นความลับหรืออาจเปิดเผยให้แก่คนต่างด้าวทราบได้

๔. เมื่อบุคคลที่ขอได้พบเห็นข้อมูลตามความประسังค์แล้ว และมีความประสังค์ที่จะนำสำเนาเอกสารดังกล่าว เจ้าหน้าที่จะต้องดำเนินการสำเนาเอกสารให้กับบุคคลที่ขอโดยสำเนานั้นจะต้องไม่มากเกินไป หากมีความประสังค์ที่จะขอในจำนวนมากบุคคลที่จะขอต้องชำระค่าสำเนาเอกสารที่กำหนดไว้ได้

๕. หากบุคคลที่ขอข้อมูลมีความประสังค์จะให้เจ้าหน้าที่รับรองสำเนาให้ เจ้าหน้าที่จะต้องดำเนินการรับรองสำเนาให้เท่าที่ไม่เกินกว่าที่กำหนดในกฎหมาย

กรณีที่ข้อมูลที่บุคคลที่ขอไม่มี เจ้าหน้าที่จะต้องดำเนินการ ดังนี้

๑. เจ้าหน้าที่จะต้องแนะนำให้ไปขอข้อมูลยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและมีข้อมูลที่ผู้นั้นมีความประสังค์

๒. เมื่อข้อมูลที่บุคคลนั้นมีความประสังค์ยังไม่สามารถหาได้ในเวลาที่ยื่นคำขอ เจ้าหน้าที่จะต้องให้ผู้ประสังค์กรอกแบบคำขอข้อมูลข่าวสารไว้ และให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบข้อมูลโดยให้แจ้งรายละเอียดให้บุคคลที่ขอให้ทราบโดยเร็ว

๓. หากมีการขอข้อมูลและจะต้องพิจารณา ซึ่งข้อมูลนั้นเป็นหนังสือที่หน่วยงานมีอยู่ให้เจ้าหน้าที่พิจารณาคำขอให้แล้วเสร็จภายใน ๓ วันนับแต่วันที่ยื่นคำขอ

หากข้อมูลที่ขอเป็นข้อมูลที่ต้องใช้เวลาในการค้นหาหรือเป็นข้อมูลที่ต้องติดต่อไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เจ้าหน้าที่เสนอให้ผู้มีอำนาจในการพิจารณาเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๓ วันนับแต่วันที่ยื่นคำขอ

๔. เมื่อได้ข้อมูลที่บุคคลนั้นขอเรียบร้อยแล้วเจ้าหน้าแจ้งให้บุคคลที่ขอทราบโดยเร็ว

๕. หากต้องมีการสำเนาข้อมูล เจ้าหน้าที่ต้องดำเนินการสำเนาให้ และหากมีการขอเป็นจำนวนมากให้พิจารณาค่าสำเนาเอกสารที่ขอ

๖. และหากมีบุคคลที่ขอ มีความประสังค์ให้เจ้าหน้าที่รับรองสำเนาให้ เจ้าหน้าที่จะต้องดำเนินการภายใต้กฎหมาย

๗. ในการพิจารณาคำขอให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เจ้าหน้าที่จะต้องคำนึงถึงหลักในเรื่องที่กำหนดไว้ว่าข้อมูลใดควรเปิดเผย โดยดูจากพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

๘. ให้เจ้าหน้าที่พิจารณาการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารด้วยความเป็นธรรม และซื่อสัตย์สุจริต โดยคำนึงถึงประโยชน์ของทางราชการ และคำนึงถึงประโยชน์ของทางราชการ และคำนึงถึงหลักที่ว่า “ปิดเผยเป็นหลัก ปิดเป็นข้อยกเว้น” และให้ดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนดไว้อย่างเคร่งครัด

*****